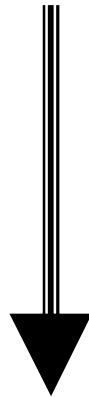

Ekologické problémy Subsaharské Afriky

Lukáš Gryc
Martin Kosík
Martin Vašek

Příčina většiny ekologických problémů

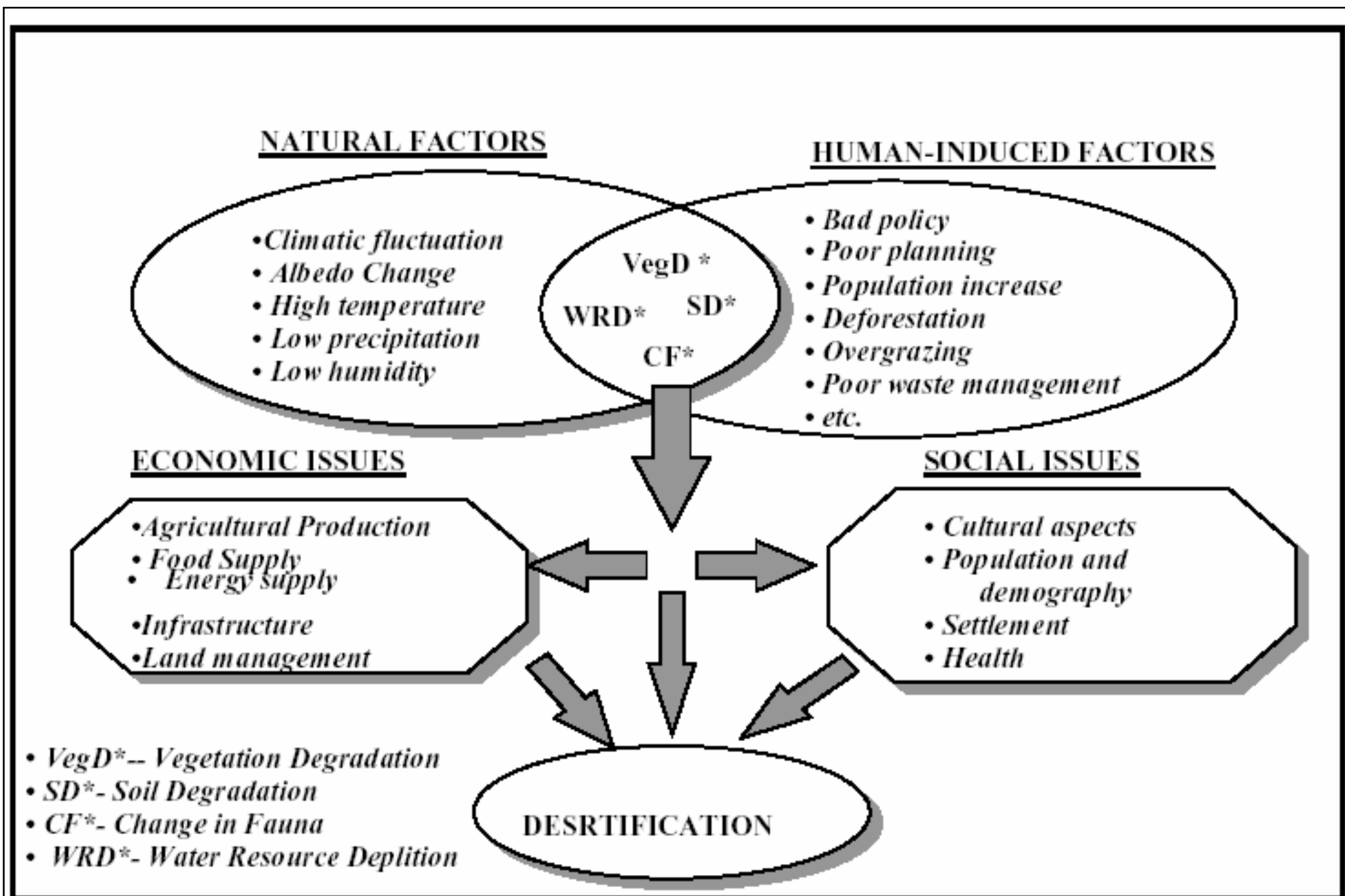
Nadměrný počet obyvatel a
jeho další rapidní nárůst

Vybrané ekologické problémy subsaharské Afriky

- kácení deštných pralesů
- přetěžování zemědělské půdy a pokles její úrodnosti
- rozšiřování zemědělské půdy na úkor přírodních biotopů
- zasolení půd
- přelovení ryb
- desertifikace

Desertifikace

- rozšiřování pouští
- přeměna relativně úrodné půdy v neúrodnou
- původcem člověk – nadměrné využívání zemědělských ploch – ale i přirozeně (změny nebo fluktuace klimatu)
- v extrémním případě přímo přesunem písečných dun na nové místo

Obr.1. Model procesu desertifikace

zdroj: Nat. Action Programme, National Environment Secretariat, Kenya

Důsledky desertifikace

- snížení výnosu zemědělských plodin nebo znemožnění jejich pěstování
- snížení produkce biomasy využívané pro pastvu dobytka
- úbytek palivového dříví
- mizení vodních zdrojů

Migrace obyvatel a exploatace
jiného území

Nějaká ta čísla

- degradace 3,3 miliardy hektarů pastvin, což představuje 73% pastvinných oblastí s nízkým potenciálem pro uživení lidí a zvířat
- snížení úrodnosti půdy a zhoršení její struktury u přibližně 47% suchých oblastí
- desertifikace ohrožuje asi 70 % potenciálně produktivních suchých oblastí světa, což je téměř jedna čtvrtina celkové výměry půd vůbec

Přirozené příčiny

- Fluktuace srážek v čase – neexistuje pravidelnost příchodu srážek v určité části roku, suchá a vlhká období nepřicházejí pravidelně
- Kumulace klimaticky abnormálních roků – suché a vlhké roky se sdružují do delších období (10-20 let), přechody mezi obdobími jsou náhlé a prohlubují tím svoje dopady
- Prostorová variabilita srážek – velké rozdíly srážkových úhrnů na malé vzdálenosti, způsobeno lokální konvekcí
- Zranitelnost půd: po destrukci vegetačního krytu dochází k větrné a vodní erozi a následně pak k vyčerpání živin

Antropogenní příčiny

- Populační růst počtu obyvatel subsaharské Afriky a s tím zvýšené požadavky na množství potravin
- Rozšiřování zemědělsky využívaných ploch v klimaticky příznivých obdobích
- Degradace půdy způsobená zemědělskou činností

Možnosti řešení problému desertifikace

- posilování základny poznatků a vytváření informačních a monitorovacích systémů v regionech ohrožených desertifikací a suchem, včetně ekonomických a sociálních aspektů těchto ekosystémů
- boj proti degradaci území prostřednictvím, mimo jiné, intenzifikace ochrany a šetření půdy, zalesňování a obnovy lesů
- vytváření a posilování integrovaných rozvojových programů pro vymýcení chudoby a na podporu systémů alternativního živobytí v oblastech ohrožených desertifikací
- vytváření komplexních antidesertifikačních programů a jejich integrace do národních rozvojových plánů a národního environmentálního plánování
- rozvoj komplexních systémů připravenosti na sucho a zmírňování sucha, včetně svépomocných akcí, pro oblasti ohrožené suchem a vytváření programů pro řešení otázky environmentálních uprchlíků
- motivace a podpora účasti veřejnosti a environmentálního vzdělávání, se zaměřením na omezování a kontrolu desertifikace a na zvládání účinků sucha

Obr.2. Území před a po úpravách pomáhajících v boji proti desertifikaci
zdroj: Nat. Action Programme, National Environment Secretariat, Kenya

Africké organizace věnující se boji proti desertifikaci

- Stanice pro pozorování Sahary a Sahelu-sdružení monitorující klimatické stanice
- Stálý mezistátní výbor pro kontrolu sucha v Sahelu (CILSS)
- Mezivládní úřad pro sucho a rozvoj (IGADD)
- Jihoafrická konference o koordinaci rozvoje (SADCC)
- Arabský Maghrebský svaz

Zdroje

- National Action Programme, National Environment Secretariat, Kenya
- Implementation Of The Convention, UN 1999
- <http://www.unccd.int>
- <http://www.env.cz/AIS/web.nsf/pages/po moc>

Nezapomeňte!

- 17. červen je Světový den boje proti desertifikaci...

*...ale my vám děkujeme za
pozornost už teď!*